

AINEKAVA
KUNSTIÕPETUS
(5.-9. KLASS)

5. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID:

1. Arendada õpilaste vaatlusoskust ja kompimismeelt.
2. Arendada kujundilist ja loovat mõtlemist.
3. Õpetada tundma ja kasutama kunstivahendeid ja –materjale.
4. Õpetada tundma ja mõistma kunsti olemust ning kunstimõisteid.

ÕPPESISU:

1. KUJUTAMIS- JA VORMIÕPETUS.

Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näoproportsioonid. Inimene tegevuses. Visandamine naturist.

2. VÄRVI-, KOMPOSITSIOONI- JA PERSPEKTIIVIÕPETUS.

Värvuste segamistabel, teise ja kolmanda astme värvuste saamine. Piiratud arvu värvidega maalimine. Õhuperspektiiv. Piiratud ja piiramata pinnad. Sümmeetria ja asümmeetria.

3. DISAIN JA KIRJAÕPETUS.

Kombinatoorika geomeetrilistest elementidest reljefis ja tasapinnal. Initsiaal.

4. VESTLUSED KUNSTIST.

Kunstiliigid ja väljendusvahendid. Koomiks. Kunstimõisted.

5. TEHNIKAD JA MATERJALID.

- Skulptuur: modelleerimine savi ja soolataignaga, pinnareljefis paberi ja papitehnika.
- Maal: maalimine guaššvärvidega.
- Graafika: joonistamine grafiit-, vilt- ja värvipliatsitega.
- Paljundusgraafika: papitrükk.

LÄBIVAD TEEMAD:

Seotus teiste ainekavas olevate teemadega. Looduslähedus ja lapsesõbralikkus on domineerivaks selles vanuseastmes.

INTEGRATSIOON:

Ühendada teemakäsitus ajaloo, kirjanduse, matemaatika ja loodusõpetusega.

ÕPITULEMUSED:

1. Õpilane oskab kasutada loetletud töövahendeid ja materjale.
2. Oskab joonistada inimest proportsionaalselt ja liikumises ning koomiliselt läbi huumori.
3. Oskab segada teisi värve põhivärve kasutades ja maalida erinevate värvitoonidega.
4. Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja väljendusvahenditest.

HINDAMINE:

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume:

- vastavus teemale
- paigutus paberil ja kompositsiooni väljenduslikkus
- meeleolu edastamine värvidega
- meeleolude edastamine miimika abil

Hindamisel arvestan lapse võimekusega, hinded panen suhteliselt kõrged, oluline on töösse suhtumine. Negatiivse hinde panen ainult juhul kui töö on esitamata.

KASUTATAV KIRJANDUS:

Kunstiraamat noortele;

A. Vint, Kollane sinises nagu päikene taevas;

Kunstiõpetuse tööraamat 5. klassile;

L. Smith, Kuidas joonistada kasse.

6. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID:

1. Arendada õpilaste vaatlusoskust ja kompimismeelt, loovat ja ruumilist mõtlemist.
2. Õpetada tundma kunstivahendeid ja –tehnikaid.
3. Õpetada tundma kunstimõisteid ja –ajalugu kooskõlas ajaloo tundidega.

ÕPPESISU:

1. KUJUTAMIS- JA VORMIÕPETUS:

Inimese kujutamine: ealised iseärasused, miimika. Inimese, looduse ja tehisvormide suhe. Visandamine naturist, langev vari. Pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. Reljeef ja pisiplastika.

2. VÄRVI-, KOMPOSITSIOONI- JA PERSPEKTIIVIÕPETUS.

Koloriit, akromaatilised ja kromaatilised värvused. Monokroomne kompositsioon. Pildi dominant ja kompositsiooni tasakaal. Plaanilisus pildi pinnal. Dünaamiline ja staatiline kompositsioon.

3. DISAIN JA KIRJAÕPETUS.

Tööd joonlaua ja sirkliga, ornament. Pakend, tekstikujundamine ja tarbograafiline kiri. Kirjaoptika.

4. VESTLUSED KUNSTIST.

Kunstimõisted (originaal, koopia, reproduktsioon, autoritiraaž jne).Erinevad kunstiliigid ja nende vahelised seosed.

5. TEHNIKAD JA MATERJALID.

- Skulptuur: modelleerimine savist. Soolatainas, papjee mašee.
- Maal: maalimine guaššvärvidega. Õlipastellid.
- Graafika: joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsitega.
- Kollaaž: tööd värvi- ja siidpaberist või makulatuurist.
- Paljundusgraafika: materjalitrükk.

LÄBIVAD TEEMAD:

Seotus teiste kooli ainekavas olevate teemadega. Igapäevaelu aktuaalsed teemad ümbritsevast keskkonnast(aastaajad, tähtpäevad jne).

INTEGRATSIOON:

Ühendada teemakäsitus ajaloo, kirjanduse, matemaatika ja loodusõpetusega.

ÕPITULEMUSED:

1. Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud töövahendeid ja materjale.
2. Oskab kujutada esemeid naturist vastavalt eale, näha ja kujutada valgust ja varje.
3. Oskab väljendada oma ideid ja fantaseerida paberil ning plastikas.
4. Omab ettekujutust ja mõningaid teadmisi kunstiajaloost.

HINDAMINE:

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume:

- vastavus teemale
- paigutus paberil ja kompositsiooni väljenduslikkus
- koloriit ja meeleolu edastamine värvidega
- meeleolude edastamine miimika abil
- töö korrektsus ja puhtus

Hindamisel arvestan lapse võimekusega, hinded panen suhteliselt kõrged, oluline on õpilase töösse suhtumine. Negatiivse hinde panen ainult juhul kui töö on esitamata.

KASUTATAV KIRJANDUS:

Kunstiraamat noortele;

Sõbralikud šaržid;

Kunstileksikon;

M. Powell, Templitrükk.

7. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID:

1. Arendada vaatlus- ja kujutamisoskust oma vanuseastmele kohaselt.
2. Arendada ruumilist kujutusvõimet ja ruumiillusiooni loomist loomulikest joonistamisest abil.
3. Arendada loominguilist fantaasiat, rõhutades karakterisust ja ekspressiivsust.

ÕPPESISU:

1. KUJUTAMIS- JA VORMIÕPETUS.

Karakterit kujutamine, karikatuur ja šarž. Esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, vari ja omavari).

2. VÄRVI-, KOMPOSITSIOONI JA PERSPEKTIIVIÕPETUS.

Kontrastvärvi paarid, nende vastastikused mõjud. Soojad ja külmad värvused, nende tasakaal. Abstraktne kompositsioon (geomeetiline ja vaba), kadreerimine.

3. DISAIN JA KIRJAÕPETUS.

Märk ja sümbol (peremärk). Kombinatoorika tasapinnal, rütm.

4. VESTLUSED KUNSTIST.

Kunstiliigid ja žanrid. Karikatuur kui kunst. Mõisted värv ja värvus. Rahvakunst. Kunstiareng ajaloo taustal.

5. TEHNIKAD JA MATERJALID.

- Skulptuur: pinnareljeef (paber, papp, niit, nõör, looduslikud materjalid jms...).
- Maal: õlipastellid, kuivguašš, segatehnikad.
- Graafika: joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsitega.
- Kollaaž: makulatuur ja looduslikud materjalid.
- Paljundusgraafika: monotüüpia.

LÄBIVAD TEEMAD.

Seotus teiste ainekavas olevate teemadega. Igapäevaelu aktuaalsed teemad ümbritsevast keskkonnast (eale vastavalt).

INTEGRATSIOON:

Ühendada teemakäsitus ajaloo, kirjanduse, matemaatika ja geograafiaga.

ÕPITULEMUSED:

1. Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud töövahendeid ja materjale.
2. Oskab kujutada esemeid naturist vastavalt eale, näha asju perspektiivis ja kujutada neid valguse ja varju abil.
3. Oskab väljendada oma ideid paberil kunstivahendite abil ja improviseeritud materjale kasutades.
4. Omab ettekujutust ja teadmisi kunstiajaloost oma ajaloo tundmise taustal.

HINDAMINE:

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume:

- vastavus teemale
- paigutus paberil ja kompositsiooni ülesehitus ning väljenduslikkus
- koloriit ja värvuste tasakaalustamine
- meeleolu edastamine värvuste ja miimika abil
- töö korrektsus ja viimistlus

Hindamisel arvestan lapse võimekusega, hindan suhteliselt kõrgelt. Negatiivselt hindan ainult tegemata tööd.

KASUTATAV KIRJANDUS:

Kunstiraamat noortele;

Sõbralikud šaržid;

Kunstileksikon;

Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile,

A. Purre, Kunstiõpik VII-IX klassile.

8. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID:

1. Arendada õpilaste vaatlus-, kujutamise- ja eneseväljendusoskust kunstivahendite abil.
2. Arendada ruumilist kujutlusvõimet joon- ja õhuperspektiivi abil.
3. Arendada edasi loomingulist fantaasiat ja töötamist kavandite abil.

ÕPPESISU:

1. KUJUTAMIS- JA VORMIÕPETUS.

Inimese, looduse ja tehisvormide stiliseerimine. Esemete modelleerimine valguse ja varju abil, täis ja poolvari.

2. VÄRVI-, KOMPOSITSIOONI- JA PERSPEKTIIVIÕPETUS.

Värvuste kooskõlad ja tasakaal, värvimodulatsioon. Kompositsiooniskeemid lähtuvalt vaatepunktist(konna- ja linnuperspektiiv). Joonperspektiiv ühe koondpunktiga.

3. DISAIN JA KIRJAÕPETUS.

Märk ja sümbol(firmamärk). Kirjakujundus laisulega. Kombinatorika tasapinnal ja pinnareljeefina(papp, nõör, pap-mašee). Op-ornamentika.

4. VESTLUSED KUNSTIST.

Kunstiliigid ja žanrid. Grafiti. Virtuaalse kunsti väljendusvahendid. Kunst ajaloo taustal.

5. TEHNIKAD JA MATERJALID.

- Skulptuur: kolmemõõtmeline modelleerimine, installatsioon(erinevad materjalid).
- Maal: pastell- ja akvarellmaal, segatehnikad.
- Graafika: joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga.
- Kollaaž: makulatuur, looduslikud ja tehismaterjalid.
- Paljundusgraafika: linoollõige kustutuskummil, motiivtrükk.

LÄBIVAD TEEMAD:

Seotus teiste ainekavas olevate teemadega. Ökoloogia- ja päevaprobleemid ümbritsevast elust.

INTEGRATSIOON:

Ühendada teemakäsitus ajaloo, kirjanduse, matemaatika ja geograafiaga.

ÕPITULEMUSED:

1. Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud tehnikaid ja töövahendeid ning materjale.
2. Oskab kujutada esemeid loodusest ja mälu järgi vastavalt eale, näha asju perspektiivis ja kujutada neid valguse ja varju abil.
3. Oskab väljendada oma ideid paberil ja ruumiliselt improviseeritud ja tavapäraseid materjale kasutades.
4. Omab ettekujutust ja teadmisi kunstiajaloost oma ajaloo tundmise taustal.

HINDAMINE.

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume:

- vastavus teemale
- paigutus paberil ja kompositsiooni ülesehitus ning emotsionaalne väljenduslikkus
- koloriit ja värvuste tasakaalustamine
- meeleolu edastamine värvuste ja stiliseeritud vormide abil, originaalsus
- töö korrektsus ja viimistlus

Hindamisel arvestan õpilase võimekust ja töökust. Hinded panen suhteliselt kõrged.

Negatiivselt hindan ainult tegemata tööd.

KASUTATAV KIRJANDUS:

A. Indov, Op-ornamentika;

V. Viilmann, Akberg;

Kunstiraamat noortele;

Kunstileksikon;

M. Powell, Templitrukk;

J. Kangilaski, XX sajandi kunst;

V. Toots, Tänapäeva kiri;

A. Purre, Kunstiõpik VII-IX klassile.

9. klass - 35 tundi

ÕPPE-EESMÄRGID:

1. Arendada õpilaste kujutamise- ja eneseväljendusoskust ning isikupära.
2. Arendada ruumilist kujutlusvõimet projektsiooni- ja arhitektuurialaste joonestamisülesannete kaudu.
3. Arendada loomingulist maailmanägemust ja individuaalset võimekust.

ÕPPESISU:

1. KUJUTAMIS- JA VORMIÕPETUS.

Istuv figuur otsevaates ja poolprofiilis. Esemete modelleerimine valguse ja varjuga (läige, refleks). Stiliseerimine.

2. VÄRVI-, KOMPOSITSIOONI- JA PERSPEKTIIVIÕPETUS:

Värvuste optiline segunemine, puäntillism, Joonperspektiiv kahe koondpunktiga. Projekteerimine ja selle liigid (ristprojektsioon). Kolmvaade. Piltkujutis. Ruumiillusioonid.

3. DISAIN JA KIRJAÕPETUS:

Märk ja sümbol (piktogramm). Kirjastiilid. Kirjaoptika. Kombinatorika ruumis mitmesuguste materjalidega (paber, papp, traat). Moodul.

4. VESTLUSED KUNSTIST.

Kunsti stiilide areng XX-l sajandil. Tegevuskunst: *happening ja performance*. Inspiratsiooni allikad ja looming. Kitš ja selle olemus. Ergonoomika tähtsus disainis. Restaureerimine ja renoveerimine.

5. TEHNIKAD JA MATERJALID.

- Skulptuur: assamblee ja installatsioon (plastid, puit, papp, traat).
- Maal: maalimine katevärvidega, segatud toonide kasutamine. Spontaanne ja kavandi järgi maalimine. Stiilsus.
- Graafika: joonistamine grafiidi- ja viltpliiatsiga, tuši kasutamine sule ja pintsliga joonistamisel.
- Paljundusgraafika: diatüüpia.

LÄBIVAD TEEMAD:

Seotus teiste ainekavas olevate teemadega. XX-sajandi kunsti olemus.

INTEGRATSIOON:

Ühendada teemakäsitus ajaloo, kirjanduse ja reaalineteaga.

ÕPITULEMUSED:

1. Õpilane oskab kasutada ainekavas loetletud tehnikaid ja töövahendeid ning materjale.
2. Oskab kujutada esemeid loodusest ja mälu järgi eale vastavalt. Näha asju perspektiivis ja kujutada neid valguse, varju, läike ja refleksi abil.
3. Oskab väljendada oma ideid, disainida uusi vorme nii paberil kui ka ruumiliselt. Materjali kasutamine improviseeritud ja tavapärase.
4. Omab ettekujutust ja teadmisi XX-sajandi kunstist.

HINDAMINE:

Erinevad tööülesanded vajavad oma hindamiskriteeriume:

- vastavus teemale
- paigutus paberil ja kompositsiooni ülesehitus ning emotsionaalne väljenduslikkus
- koloriit ja värvuste tasakaalustamine, maalilisuus ja värvitoonide rikkus
- meeleolu edastamine värvuste ja stiliseeritud vormide abil
- töö korrektsus ja viimistlus

Hindamisel arvestan õpilase võimekust ja töökust. Hinded panen suhteliselt kõrged.

KASUTATAV KIRJANDUS:

J. Kangilaski XX-sajandi kunst;

Ajakiri "Diivan";

Kunstileksikon;

A. Purre, Kunstiõpik VII-IX klassile.